

ROMANIA
INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE SECTIA
DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV SI FISCAL
DECIZIA nr.4911 Dosar n. 1005/35/2008

Sedința publică de la 6 noiembrie 2009

Presedinte:	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X:	- Magistrat asistent

&&&

S-au luat In examinare recursurile declarate tie Directia Generala a Finantelor Publice X in nume propriu si in numele Agentiei Najionale a Finantelor Publice impotriva sentintei civile nr. 19/CA/2009-PI din 2 februarie 2009 a Curtii de Apel Oradea -- Sectia comerciala', de tontencios administrativ si fiscal si de Agentia Natională de Administrare Fiscala impotriva aceleiasi sentinte si a incheierii din 4 martie 2009 pronuntate de aceeasi instantă.

La apelul nominal s-au prezentat recurenta-parata Agentia Nationala de Administrare Fiscală prin consilierul juridic XXX si intimata-reclamantă S.C. X" S.R.L. XX, prin avocatul XXX, lipsind recurenta-parat Directia Generală a Finantelor Publice Satu Mare.

Procddura complete.

Dupa prezentarea referatului cauzei, avocatul intimatei a solicitat completarea incheierii de sedinta de la termenul din 25 septembrie 2009, in sensul consemnarii prezentei sale la acea data, aspect pe care reprezentanta recurenteii 1-a confirmat.

Deliberand, Inalta Curte a admis cererea de completare a incheierii de la termenul anterior, 25 septembrie 2009, in sensul că, la sedinta de la iu ea data, a fost prezentă si intimata-reclamantă S.C. X" S.A. XX prin avocatul XXX.

Constatand că recursurile sunt in stare de judecată, instanta le-a pus in dezbaterea părților prezente.

Recurenta Agenda Natională de Administrare Fiscala, prin consilier juridic, a solicitat admiterea recursurilor astfel cum au fost formulate, detaliind motivele expuse in scris.

Avand cuvantul, intimata-reclamanta, prin avocat, a cerut respingerea recursurilor ca nefondate, cu cheltuieli de judecata", conform considerentelor prezentate in intampinarea depusa" la dosar.

INALTA CURTE

Asupra recursurilor de fata";

Din examinarea lucrarilor din dosar, constata urmatoarele:

I. Circumstanfele cauzei

1. Cererea de chemare injudecatit

Prin actiunca precizata la data de 12 X2008, reclamanta S.C. „X” S.R.L., XX (fosta S.C. „XXX” S.R.L.) a solicitat, in contradictoriu cu paratele Agentia Nationala de Administrare Fiscala si Directia Generala a Finantelor Publice XX, obligarea acestora, in solidar, la plata despăgubirilor in suma totala de X lei, reprezentand dobanda legala aferenta sumelor incasate din patrimoniul societatii reclamante in baza procesului verbal de control, din care X lei dobanda legala aferenta sumei de X lei reprezentand obligatii principale de plata stabilite prin actul de control si X lei dobanda legate aferentl sumei de X reprezentand impozil pe profit stabilit in plus, conform expertizei contabile efectuate in cauza.

In motivarea cererii sale, reclamanta a aratat ca prin procesul verbal de control nr. 1/2004, parata Directia Generala a Finantelor Publice X X i-a stabilit in sarcina obligatia de a achita suplimentar suma de X lei (ROL), reprezentand impozit pe veniturile realizate de persoanele nerezidente si dobanzi, penalitati si majorari de intarziere la impozitele stabilite suplimentar si a calculat un impozit pe profit suplimentar in suma de X lei (ROL), suma cu care a fost diminuat impozitul pe profit virat in plus de societatea reclamanta.

Impotriva actului de control mentionat si a deciziei nr. X/2004 emisa de parata Agentia Nationala de Administrare Fiscala in cadrul recursului administrativ ierarhic exercitat de reclamanta, societatea a promovat actiune in conditiile Legii contenciosului administrativ, care a fost admisa, fiind, in mod irevocabil, anulate actele administrative atacate, in parte, cu privire la suma totala de X lei (ROL), reprezentand impozit pe venitul persoanelor nerezidente, majorari, penalti si dobanzi de intarziere, precum si la masura diminuării impozitului pe profit virat suplimentar.

Pana la momentul pronuntarii hotărării judecatorești irevocabile cu privire la anularea actelor fiscale indicate, respectiv a deciziei nr. 4043/2005 a Inaltei Curți de Casatie și Justitie - Sectia de contencios administrate și fiscal parata Directia Generală a Finantelor Publice XX a procedat la executarea silită a respectivelor acte și a încasat din conturile societății suma de X lei (ROL) reprezentând debit principal și suma de X lei (ROL) reprezentând obligatii accesorii aferente.

Dupa data pronuntarii deciziei nr. 4043/ 2005 a Inaltei Curți de Casatie și Justitie, societatea reclamanta a solicitat, prin cerere adresata paratei Directia Generală a Finantelor Publice XX, restituirea sumei totale încasate, în cuantum de lei (ROL).

Reclamanta a susținut că, pentru nerestituire a acestei sume de către parate, nu cere acordarea dobânzii prevăzute de art. 124 alin.(1) din Codul de procedură fiscală prevăzută pentru restituirea sumelor datorate cu depășirea termenului legal.

A precizat reclamanta că cererea sa are ca obiect acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciului cauzat prin încasarea de către Directia Generală a Finantelor Publice X a sumei de X lei (RON) din patrimoniul societății în baza unor acte administrativ fiscale nelegale, prin lipsirea societății de folosirea respectivelor sume, urmând că, la evaluarea prejudiciului să se aplice dobânda prevăzută de art 124 alin. (2) și art. 120 alin.(7) din Codul de procedura fiscală.

2. Hotărârea primei instanțe.

Curtea de Apel Oradea- Sectia comerciala, de contencios administrate și fiscal, prin sentinta nr. X/CA/2009-PI din 2 X 2009, a admis actiunea și, în consecința, a obligat paratele, în solidar, la plata sumei de X lei cu titlu de despăgubiri și a sumei de X lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Ulterior, prin încheierea din 4 X 2009, aceeași instanță a obligat pe parati în solidar și la plata către reclamanta a dobânzii aferente sumei nerestituite de X lei, dobânda ce urmează a fi calculate de la data de 1 mai 2007 până la data plății sumei datorate de către parati.

Pentru a pronunța soluția pe fondul cauzei instanța a reținut că, urmarea anularii parțiale a procesului verbal de control nr. 1/2004, cu privire la suma de X lei (ROL) și a măsurii diminuării impozitului pe profit virat în plus cu suma de X lei (ROL), reclamanta este îndreptățită la plata unei despăgubiri reprezentând prejudiciul suportat de aceasta pentru lipsirea de posibilitatea folosirii acestei sume, încasate în temeiul unui act nelegal, pe perioada cuprinsă între achitarea în tranșe a acestei sume și data restituirii de către organul de control a stabilit prin expertiza efectuată în care s-a ținut cont de faptul că aceasta sumă a fost achitată în mai multe tranșe cu privire la reținerea sumei de X lei, reprezentând accesorii ale obligatiilor principale, stabilite prin deciziile

nr. X-X din 22 X 2005, instanta de fond a considerat că, intrucat obligate principe de plată au fost anulate si accesoriul urmeaza calea principalului, suma mentionată trebuia, de asemenea, restituită", fiind incasată dar nedatorata. Referitor la cererea de completare a dispozitivului hotararii pronuntate, formulate de reclamanta, instanta a apreciat ca solutia se impune, in raport cu prevederile art 281² alin.(1) din Codul de procedura civile cu precizarile formulate de societate la data de 19 X 2009 si cu imprejurarea ca aceasta este indreptatita la despagubiri reprezentand prejudiciul suferit prin lipsirea sa de folosinta sumei de X lei pe perioada 25 X 2005 - 30 X 2007, asa cum s-a retinut prin sentinta nr. X/Cv/2009, precum si la despăgubiri pentru perioada cuprinsa de la 1 X 2007 pana la data restituirii sumei, despăgubiri ce vor fi calculate la nivelul dobanzii prevăzute de Codul de procedura fiscală.

3. Recursul declarat de parate.

Impotriva sus mentionatei sentinte a declarat recurs parata Directia Generala a Finantelor Publice XX, in nume proprii si in numele paratei Agentia Nationala de Administrare Fiscala, invocarn: dispozitiile cu caracter general cuprinse in art. 304¹ Cod procedure civila art. 20 alin.(1) din Legea nr. 554/2004.

De asemenea, impotriva sentintei si a incheierii din 4 X 2009, pronuntate in cauza de Curtea de Apel X, a declarat recurs, in mod distinct, si parata Agentia Natională de Administrare Fiscala, invocand motivul de modificare prevazut de art.304 pct.9 Cod procedurii civile.

Recursul declarat si motivat de pârâta Directia Generală a Finantelor publice a judetului XX cuprinde nicio critica punctuală la adresa sentintei atacate, ci prezinta istoricul litigiilor partilor, insistand asupra motivelot cererii de chemare in judecată pe care recurerenta le consideră nefondate.

Din expunerea prezentata de aceasta recurenta, Inalta Curte deceleaza totusi următoarele critici:

A). *Lipsa de lemei legal a cererii de restituire a accesoriilor in suma de X lei.*

Recurenta sustine ca Deciziile de calcul accesorii nr. XXX si X din data de 22 X 2005 se bucura de prezumtia de legalitate, cata vreme nu au fost desfiintate pe cale administrative sau judecatoreasca.

B). *Conduziile' raportului de expertiza contabild contm-nn art, 117 din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscala si pct.2 Cap I din OMFP nr. 1899/2004.*

La acest punct, recurenta insista asupra faptului ca debitul principal a fost restituit in termenul legal de 45 de zile de la data depunerii documentatiei complete, asa incat nu datoreaza" dobanzi.

Pe langă aspectele invederate de recurenta Directia Generală a Finantelor Publice XX, recurenta Amentia Nationala de Administrare Fiscala formuleaza următoarele motive de recurs:

C). *Instanta de fond a ignorat imprejurarea ca intimata nu a respectat ocedum instituitd de art. 120 alin.(2) din OG nr. 92/2003 și pct.l, 2, 4 și 6 din OMFPnr. 1899/2004.*

Aceasta" recurenta afirma" că societatea intimata" nu poate pretinde dobanzi pentru restituirea cu intarziere a sumelor de la buget, intrucat nu a depus o astfel de cerere la Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili.

Ca atare, potrivit rationamentului recurenteii, singura posibilitate legală pe care o avea reclamanta era aceea de a solicita instantei de contencios administrativ sa oblige Agentia Națională de Administrare fiscală sau Directia Generală de Administrare a Marilor Contribuabili la solutionarea cererii de acordare a dobanzilor iar nu la obligarea paratelor la plata de despagubiri in cuantum de X lei.

D). *Cheltuielile de judecata au fost acordate cu incalcarea dispozitiilor art, 274 alin.fl) Codprocedura civila.*

Recurenta arata că nu se afla" in culpă procesuala iar prin atitudinea sa in cursul procesului nu a determinat efectuare; niciunei cheltuieli. In plus, consideră că pentru a fi obligate la plata cheltuielilor de judecată, reclamanta trebuia sa castige irevocabil procesul, ceia ce nu era cazul la data pronuntarii sentintei.

Cat priveste incheierea pronuntată de Curtea de apel la data de 4 X 2009, recurenta Agentia Naționala de Administrare Fiscală reiterează criticile expuse in cuprinsul motivului de recurs prezentat la **lit.C**).

4. Intampinarea formulată de intimata S.C. ^X" S.R.L., XX

Prin intampinarea inregistrata la data de 19 X 2009, inlimata S.C. wX" S.R.L., XX a solicitat respingerea recursurilor ca nefondate.

Intimata sustine ca, la fel ca la judecata cauzei in prima instanta, recurentele au adoptat strategia confuziei obiectului actiunii, in lipsa unor argumente care să reprezinte critici ale hotararii recurate.

Răspunzand criticilor formulate de recurente, intimata arata :

) . X/CA/02.06.2008 a Curtii de apel Apel X , valabila prin Decizia nr. 4775/2008 a Inaltei Curti de Casație si Justitie, recurentele au fost obligate la restituirea sumei de X lei reprezentand accesorii incasate nelegal.

B). Expertiza efectuata in cauza a fost contestata pur formal si nu s-a cerut efectuarea unei contra expertize.

C). Anterior promovarii actiunii, intimata-reclamanta a solicitat recurentelor-parte, prin cererile de acordare a despagubirilor inregistrate sub nr. X/30 X 2006 la Agentia Nationala de Administrare Fiscala si nr. X/27.x.2006 la Directia Generală a Finantelor Publice X X, repararea prejudiciului cauzat prin incasarea sumelor din conturile societății comerciale in baza unor acte administrative nelegale.

Atat in aceste cereri cat si in actiune a precizat ca solicita obligarea paratelor la acordarea de despagubiri, in temeiul Legii contenciosului administrate iar nu plata dobanzilor la care se refera art 124 alin.(1) din Codul de procedura fiscala. Pentru calcularea despagubirilor a fost avut in vedere cuantumul dobanzii prevazut de art. 124 alLr.(2) s.i art. 120 alin.(7) din acelasi cod, pentru ca aceste dispozitii legate cuprind o evaluare legala a daunelor interese convenite contribuabililor.

D). Nefiind indeplinita conditia exoneratoare prevazuta de art. 275 Cod procedura civila, in mod legal au fost obligate recurrențele, care au cazut in pretentii"; la plata cheltuielilor de judecata.

II. Considerentele Inaltei Curti asupra recursurilor

1. Argumentele defapt si de drept ale instantei de recurs.

2. Examinand sentinta si mcheierea atacate prin ptisma criticilor formulate de recurente, a apararilor cuprinse in intimpinare cat si potrivit art. 304^l Cod procedura civila, sub toate aspectele, Inalta Curte constata ca recursurile sunt nefondate pentru motivele prezentate in continuare.

Intimata-reclamanta a investit instanta de contencios administrativ cu o actiune avand ca obiect obligarea recurentelor-parate la plata despagubirilor convenite pentru prejudiciul cauzat ca efect al emiterii unor acte administrativ fiscale anulate irevocabil prin hotarari judecatoresti, invocând, ca temei legal, dispozitiile art. 8 alin.(1) si art. 19 din Legeanr. 554/2004.

In esenta, dupa cum s-a expus la **pet. I 2**, in timp ce pe rolul instantei judecatoresti se afla actiunea de anulare a Deciziei nr. x/22.0x.2004 a Agentiei Nationale de Administrare Fiscala prin care se solutioneaza contestatia intimata impotriva procesului-verbal de control nr. 1/2004 emis de Directia Generaia a Finantelor Publice a Judetului XX, recurenta pArata Directia GeneraLa a Finantelor Publice XX a incasat *din* conturile societății comerciale suma de X lei (ROL),

XX" S.R.L. Satu Mare (actual* S.C. X S.R.L.) au fost anulate actele administrativ fiscale atacate, pentru suma de X lei (ROL) reprezentand impozit asupra veniturilor abtinue de persoane ncrezidente, majorări, dobanzi si penalitati de intarziere, precum si masura diminuarii impozitului pe profit virat suplimentar.

Cat priveste accesoriile stabilite prin Deciziile nr. x-x/22.x.2005 al Directici Generale a Finantelor Publice X X, in cuantum de X lei (ROL), prin sentinta nr. X/CA/02.X6.2008 a Curtii de Apel X, irevocabilS,s-a admis actiunea S.C. X S.R.L., anulandu-se actele administrativ fiscale atacate.

Desi intimata a solicitat restituirea intregii sume incasate nelegal de recurente, formuland cererea inregistrată sub nr. X/20.X.2005, a res tea au refuzat initial, considerand că certificatul cu solutia pronuntata de Inalta Curte de Casatie si Justitie nu este suficient pentru a proba justetea cererii. Abia la data de 2 februarie 2010, in baza deciziei de restituire nr. X/25.X.2006 emisa de Directia Generală de Administrare a Marilor Contribuabili i s-a restituit suma incasata. mai putin accesoriile. Referitor la acestea, organul fiscal si-a motivat refuzul pe imprejurarea ca Decizia nr. 4043/27.x.2005 a Inaltei Curtii de Casatie si Justitie s-a referit numai la obligatiile principale, nu si la accesorii.

In justificarea prejudiciului suferit de societatea comerciala intimata prin emilerea actelor administrativ fiscale nelegale si corelativ, prin incasarea din conturile sale a sumelor indicate, Curtea de apel a retinut mod justificat că i se cuvin despăgubiri pentru idisponibilizarea acestora. pentru evaluarea despagubirilor a fost efectuată ca expertiza contabila ale carei concluzii au fost insusite de Curtea de apel, expertul aplicand dobanda prevazuta de art. 124 alin.(2) si art. 120 alin.(7) din Codul de procedura fiscală, pentru ca aceste dispozitii cupțând o evaluare legala a daunelor interese care se cuvin contribuabililor, ptmtru intreaga perioadă cuprinsă intre incasarea sumelor si restituirea efectiva.

Raspunzand concret criticilor formulate de recurenta Inalta Curte retine urmatoarele:

A). Sustinerile recurenteii Directia Generale a Finantelor Publice X X referitoare la prezumtia de legalitate a legilor de calcul accesorii nr. X-X/22.X.2005 sunt complet lipsite de support.

Chiar in considerentele sentintei recurate se arata ca acestea au fost anulate irevocabil de instantele judecatoresti, prin hotararile anterior indicate. De altfel, potrivit dispozitiilor art. 47 alin.'2) din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedure fiscal^:

„Desfiintarea totala sau vartiald. vatrivit Ipoi n m-fainr n

creanțelor fiscale principale anulate, chiar dacă acesta ar fi definitiv în sistemul cailor administrative de atac".

Această soluție legislativă este o reflectare a principiului „*accessorium sequitur principale*” și este de natură a simplifica procedura administrativă fiscală, preîntâmpinând prejudicierea patrimoniului contribuabilului în situația în care datoria principală nu există.

B). Expertiza contabilă efectuată în cauză a fost contestată generic, recurențele afirmând la judecata în prima instanță că „sursele stabilite nu se justifică”. În lipsa unor critici punctuale la primul termen după depunerea lucrării ori a solicitării unei contraexpertize în temeiul art. 212 alin.(2) din Codul de procedură civilă, recurențele nu pot invoca direct în recurs aspecte care vizează calculul efectiv al sumelor stabilite cu titlu de despăgubire.

C). În cuprinsul acestui motiv de recurs, recurența Agenda Natională de Administrare Fiscală combate modul în care prima instanță a interpretat și aplicat dispozițiile art. 120 alin.(2) din OG nr. 92/2003 precum și textele corespunzătoare din actul normativ inferior, OMFP nr. 189/2004.

După cum bine a arătat în întâmpinarea formulată intimată S.C. „X” S.R.L., XX, premisa de la care porneste recurența este greșită. Obiectul acțiunii soluționate de Curtea de apel nu privește acordarea dobânzilor reglementate de art. 124 raportat la art. 120 din Codul de procedură fiscală și, prin urmare, nu este incidentă procedura reglementată în aceste texte legale.

Raportarea la dispozițiile art. 124 din Codul de procedură fiscală s-a făcut numai în contextul în care, pentru repararea prejudiciului cauzat intimatului prin indisponibilizarea nelegală a sumelor anterior indicate, singurul reper îl reprezintă suma stabilită de legiuitorul titlu de dobândă pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget. Această evaluare egală a prejudiciului pe care îl suferă contribuabilul a fost avută în vedere de expertul contabil pentru stabilirea concretă a prejudiciului suportat de societatea comercială în perioada de referință.

D). Cheltuielile de judecată au fost acordate în mod legal, câtă vreme, potrivit art. 274 alin.(1) Cod procedură civilă:

„Partea care cade în pretenții va fi obligată, la cerere, să plătească cheltuieli de judecată.”

Paratele au pierdut procesul, deci datorează cheltuieli de judecată reclamantei.

2. Soluția Înaltei Curți și temeiul legal al acesteia.

Pentru toate considerentele expuse la **pet. II**, în temeiul art. 312 alin.(1) -(3) din Codul de procedură civilă și art. 20 alin.(1) I din Legea nr. 554/2001, se vor respinge ambele recursuri ca nefondate, atât sentința

civile nr.X/CA/2009-PI din 2 X 2009, cat si incheierea pronuntata la 4 X 2009 fiind date cu aplicarea corecta a legii.

PENTRU ACESTE MOTIV1:
IN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge recursurile declarate de Directia Generală a Finantelor Publice X X in nume propriu si in numele Agentiei Nationale de Administrare Fiscală impotriva sentintei civile nr.X19/CA/2009-PI din 2 X 2009 a Curtii de Apel X - Sectia comerciala, de contencios administrativ si fiscal *si* de Agentia Nationala de Administrare Fiscală impotriva aceleiasi sentinte *si* a incheierii din 4 x 2009 pronuntate de aceeasi instanta, ca nefondate.

Irevocabilă.

Pronuntate in Sedinta publică astăzi 6 X 2009.